

عنوان مقاله:

مقایسه مفهوم و نقش «سنت» در اندیشه عبدالجباری و سیدقطب

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اندیشه معاصر مسلمین، دوره 3، شماره 6 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

یحیی بوذری نژاد - دانشیار و عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

حمید ریحانی - کارشناسی ارشد دانشکده علوم اجتماعی تهران

مینا جهانشاهی - کارشناسی ارشد دانشکده علوم اجتماعی تهران

خلاصه مقاله:

سنت و نوع تلقی از آن، در دو سده گذشته محور مناقشات فکری جهان اسلام بوده است. در این مقاله با تبیین بحران جهان اسلام در مواجهه با غرب، به دنبال معرفی رویکردهای مختلف و پاسخ آن ها به این بحران برآمده ایم. بر این اساس، رویکردهای مختلف را در نوع نگاهی که به سنت دارند در چهار جریان لیبرالی، مارکسیستی، احیاگرایانه و انتقادی طبقه بندی کرده ایم. در گام بعدی به مسئله اصلی این تحقیق که مقایسه دو متفکر از دو جریان فکری است پرداخته ایم. سید قطب از جمله متفکرانی است که داعیه احیاگری و بازگشت به سنت را دارد. در نگاه او سنت به مثابه کلیتی است که در صدر اسلام عامل شکوفایی تمدن اسلامی بوده است و در حال حاضر خروج از بحران جهان اسلام را در بازگشت به آن می‌داند. اما عبدالجباری از منظری متفاوت به سنت نگرینسته است؛ وی سنت را مجموعه ای از نظام های معرفتی می‌داند که یک کل را تشکیل داده اند و مجموعه ای از عناصر عقلانی و غیرعقلانی در آن وجود دارد. بر این مبنا، او راه حل خروج از بحران را در گسست از عناصر غیرعقلانی سنت و احیای جنبه های عقلانی و اصیل آن می‌داند که بتواند با مدرنیته و عقلانیت مدرن نسبت مستقیم پیدا کند.

کلمات کلیدی:

سنت، احیاگری اسلامی، رویکرد انتقادی، سیدقطب، عبدالجباری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1389621>

